

نام آزمون: زیست یازدهم درس ۵

زمان برگزاری: ۱۸ دقیقه

خون، به دنبال بیماری ناشی از کرمهای انگلی افزایش پیدا	، دومین خط دفاعی که تعداد آنها در	🚺 در بدن انسان، گویچههای سفید مربوط ب
		میکنند، چه مشخصهای دارند؟

- دارای هستهٔ دو قسمتی دمبلی شکل با دانه های روشن ریز در سیتوپلاسم خود میباشند.
- برخلاف نوتروفیل ها، در پی حمله به عامل بیماری زا، مساحت غشاء یاختهای آن ها افزایش می یابد.
  - با ترشح هیستامین موجب افزایش جریان خون و تورم و قرمزی در محل آسیب میشوند.
- 🤧 برای بیگانه خواری کرم های انگلی خارج از خون، می توانند از طریق تراگذاری از دیوارهٔ مویرگهای خونی عبور کنند.
  - ۲ کدام گزینه، عبارت زیر را به طور نادرست تکمیل مینماید؟

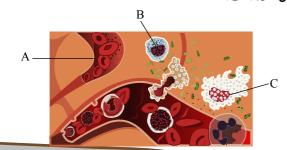
ریاختهٔ لنفوسیت B پس از برخورد با آنتی π نی تکثیر پیدا می کند نهایت هر یاختهٔ حاصل از تکثیر این یاخته که ......B

- دارای توانایی تولید پادتن است، نمی تواند گیرندهٔ آنتی ژنی را در سطح غشای خود داشته باشد.
- در برخوردهای بعدی شناسایی آنتیژن را سریع تر انجام میدهد، طول عمر بیشتری نسبت به لنفوسیت عمل کننده دارد.
  - دارای نقش در خنثیسازی آنتیژن است، فعالیت بیگانهخواری را در درشتخوارها تشدید میکند.
    - و فاقد توانایی بیگانهخواری عامل خارجی است، دارای هستهای درشت در مرکز خود میباشند.
      - 🎢 کدام گزینه عبارت زیر را بهطور صحیح تکمیل میکند؟

«در پی اولین برخورد .... با آنتیژن، امکان .... وجود ندارد.»

- _____ یاختهٔ دندریتی - فعالشدن یاختههای دفاع اختصاصی در گرههای لنفی هم النفوسیت خاطره - ایجاد پاسخ ایمنی در هفتهٔ اول پس از برخورد
  - لنفوسیت T کشنده تولید پروتئینهای مؤثر در بافت مردگی یاخته پاخته کنفوسیتهای B تکثیر این یاخته و تولید پادتن اختصاصی T
    - کری انفوسیت ۱۲ کشنده تولید پروتئینهای مؤتر در بافت مردکی یاخته گریی
      - ۴ کدام عبارت، دربارهٔ هر پادتن موجود در بدن انسان صادق است؟
        - به طور مستقیم توسط یاختههای پادتنساز تولید می گردد.

          میتواند به طور اختصاصی به دو مولکول پادگن (آنتیژن) متصل شود.
        - و در مبارزه با پادگن (آنتیژن) ابتدا باعث نابودی یاختهٔ بیگانه میشود.
    - با رسوب دادن پادگن (آنتیژن)های محلول، باعث غیرفعال شدن آنها میگردد.
      - 🔕 در بدن یک فرد بالغ، هر یاختهٔ .... می تواند .....
      - کشنده طبیعی با ترشح پرفورین، در غشای عامل بیماریزا، منفذ ایجاد کند.
        - پادتنساز در برخوردهای بعدی با آنتیژن، لنفوسیت خاطره تولید کند.
          - بیگانهخوار با عبور از دیوارهٔ مویرگهای خونی از خون خارج شود.
            - واصل تغییر مونوسیتها در گرههای لنفی بدن مشاهده شوند.
    - 🔫 کدام گزینه در مورد شکل مقابل که نشاندهندهٔ مراحل التهاب است، نادرست بیان شده است؟

🗡 کدام مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل میکند؟(با تغییر)

- افزایش دما و قرمز ترشدن موضع التهابی- نیست.
- وراخواندن گویچههای سفید خون به ناحیهٔ آسیب دیده-است.
- تورم و افزایش حجم مایع بینسلولی در ناحیهٔ آسیب دیده-نیست.
- افزایش میزان جریان خون و کاهش فشار خون موضع آسیب دیده است.
- 🔥 در رابطه با یاختههای دارای گیرندهٔ آنتی ژنی در بدن انسان سالم و بالغ، چند مورد صحیح است؟
  - این یاختهها همگی تحت تأثیر هورمون تیموسین قرار دارند.
  - همگی جزء یاختههای ایمنی اختصاصی بدن انسان محسوب میشوند.
  - از یاختههای بنیادی مغز قرمز موجود در بسیاری استخوانهای بدن منشأ می گیرند.
  - پاسخ دفاعی این یاختهها، به نوع عامل بیگانه بستگی دارد و تنها بر همان عامل مؤثر است.

۴ 🕦

- ۹ هر پروتئین دفاعی ترشحی که در خوناب وجود ندارد و هم در خط دوم و هم در خط سوم دفاعی بدن انسان شرکت میکند ....
  - برخلاف اینترفرون نوع یک، توسط یاختههای سالم ترشح میشود. همانند پروتئینهای مکمل، در مبارزه با عوامل ویروسی نقش دارد.
  - برخلاف اینترفرون نوع یک، نوعی پیک شیمیایی محسوب میشود. همانند پروتئین پادتن بر سلولهای زندهٔ بدن انسان تأثیری ندارد.
    - ه 📢 کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی کامل میکند؟

«یاختههایی که مچنیکوف برای نخستین بار در بدن لارو ستارهٔ دریایی مشاهده نمود، ....»

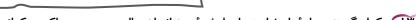
- عملکردی مشابه با یاختههای دومین خط دفاعی بدن انسان داشتند.
- قادر به بیگانهخواری ذرات ریز خارهای گل رز، روی سطح پوست جانور بودند.
  - می توانستند با انجام حرکات آمیبی شکل، ذرات بیگانه را بیگانه خواری کنند.
- براساس ویژگیهای عمومی، ذرات بیگانه را از ذرات خودی تشخیص میدادند.
- 🚻 کدام گزینه در رابطه با گروهی از یاختههای سفید خونی که دارای هستهٔ چند قسمتی و میانیاختهای با دانههای روشن و ریز است، نادرست است؟ (با تغییر)
  - دارای مواد دفاعی در میان یاختهٔ خود میباشند و چابک هستند.
  - در طی پاسخ التهابی میتوانند تحتتأثیر پیکهای شیمیایی کوتاهبرد قرار بگیرند.
    - منشأ این یاختهها، یاختههایی به نام یاختههای میلوئیدی است.
  - همواره به کمک پدیدهٔ تراگذری و با تغییر شکل از دیوارهٔ مویرگهای خونی بدن انسان عبور میکنند.
    - ۱۲ کدام گزینه جملهٔ زیر را به نادرستی تکمیل میکند؟
    - «هر ياختهٔ حاصل از تغيير مونوسيتها در بافتها ....
    - در از بین بردن یاختههای مردهٔ بافتها با بقایای آنها نقش دارد.
      - دارای چندین زائدهٔ سیتوپلاسمی در اطراف خود میباشد.

- ویژگیهای عمومی آنها شناسایی میکند. 📦 عمومی آنها شناسایی میکند.
- با بیگانهخواری میکروبها، در دفاع غیراختصاصی بدن نقش ایفا میکند.

٣ 🎻 کدام گزینه دربارهٔ پاسخ ایمنی ایجادشدهٔ بدن انسان سالم در پی ورود باکتری کزاز به ناحیهٔ زخم در پوست، نادرست است؟

آکادمی آموزشی انگیزشی رویش

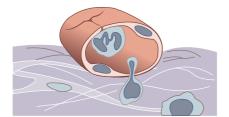
- حداقل دو نوع یاختهٔ بیگانهخوار بافتی طی پاسخ التهابی، در مبارزه با باکتری نقش دارد.
- در بدن فرد واکسنزده، پادتنها درنهایت میتوانند موجب افزایش بیگانهخواری درشتخوارها شوند.
- رسی اینترفرون نوع یک همانند اینترفرون نوع دو نمی تواند از یاختههای دارای غشای پایه در زیر خود، ترشح شود.
- 📦 پادتنهای خنثی کنندهٔ پادگنهای کزاز، از یاختههای پادتنساز با هستهٔ درشت مرکزی تولید و ترشح شدهاند.
  - ۱۴ در رابطه با لنفوسیتهای عمل کننده در بدن انسان چند مورد صحیح است؟
    - الف) در خطوط دفاعی بدن انسان سالم و بالغ فعالیت می کنند.
    - ب) در بروز ایمنی فعال در پاسخ به واکسن نقش مهمی دارند.
    - ج) فعالیت آنها تحت $ec{r}$ ثیر فعالیت لنفوسیتهای T کمک $ec{r}$ کننده است.
    - د) در درون اندامهای لنفی مختلف و گرههای لنفی بدن یافت میشوند.

🚹 در رابطه با نوعی پاسخ موضعی در دومین خط دفاعی بدن که در پی آسیب بافتی بروز می کند، کدام گزینه قطعاً صحیح است؟ الف) ممکن نیست به دنبال رسوب بلور های اور یک اسید در ساختار مفاصل بدن همراه رخ دهد.

- ب) نوعی گویچهٔ سفید دارای هسته های سه قسمتی در بروز این پاسخ ایمنی نقش مهمی دارد.
- ج) همواره پروتئینهای مکمل پس از برخورد با باکتریها فعال شده و به غشای آنها متصل می شوند.
  - د) درشت خوارهای مستقر در گره لنفی نخستین یاخته هایی هستند که وارد عمل میشوند.
    - مورد الف برخلاف ب نادرست است.

    - ست. مورد د برخلاف ب صحیح است.
    - 📢 کدام گزینه، در مورد انسان درست است؟ (با تغییر)
    - پادتنها، می توانند عامل بیماری زا را به طور مستقیم از بین ببرند.
    - در خطوط دفاع غیر اختصاصی، انواعی از یاخته های خونی شرکت دارند.
  - 📦 نوتروفیلها می توانند با صرف انرژی از دیوارهٔ مویرگها به فضاهای بین یاخته ای، اگزوسیتوز شوند.
  - لنفوسیتهای B می توانند در محل تولید گیرندههای سطحی خود، فعالیت فاگوسیتها را تشدید نمایند.
    - 🗤 چند مورد، عبارت زیر را به طور نادرست تکمیل می کند؟
- «در انسان سالم هر یاختهٔ خونی که از بین یاختههای پوششی مویرگهای خونی عبور میکند، ....»
  - الف) از تقسیم یاختههای بنیادی موجود در مغز استخوان تولید شده است.
  - ب) طی فرایندی مشابه شکل مقابل، از رگ عبور میکند و وارد بافت میشود.
  - ج) تحت تاثیر برخی مواد شیمیایی مترشحه از بیگانهخوارهای بافتی قرار می گیرد.
  - د) دارای یک هسته میباشد که درون آن اطلاعات لازم برای رشد و نمو یاخته را ذخیره کرده است.

۴ 🕦

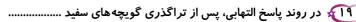
۱۸ کدام مطلب در مورد دستگاه ایمنی بدن انسان نادرست است؟

, دخالت دارند. کلبولهای سفید مانند پروتئینها هم در دفاع اختصاصی و معمر

گلبولهای سفید با هستهٔ چند قسمتی تنها در خطوط دفاع غیر اختصاصی

- بیگانه خواری و از بین بردن میکروبها در محل آسیب بافتی آغاز می شود.
- و خروج خوناب بیشتر به واسطهٔ آزادسازی مولکولهای هیستامین آغاز می شود.
- بیگانه خوار های بافتی و یاخته های مویر گی، شروع به ترشح پیکهای شیمیایی می کنند.
- و گروهی از یاخته های ایمنی موجود در محل التهاب به یاخته های دیگری تغییر می کنند.

۲۰ 🕻 دربارهٔ هر نوع یاختهٔ سفید موجود در خون بدن انسان سالم و بالغ، که دارای یک هسته تکی گرد یا بیضی میباشد، چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

*مستقیماً فعالیت درشت خوارهای موجود در بافتهای بدن را افزایش می دهند.

*در پی ارائه آنتی ژن توسط یاختههای دارینه ای در گرههای لنفی فعال می شوند.

*میان یاختهٔ اندکی دارند و نسبت به سایر گویچه های سفید اندازه کوچکتری دارند.

*در بخشی از طول حیات خود،به کمک گیرندههای آنتی ژن، عوامل بیگانه را شناسایی میکنند.

۳ 🕦 ۲ 😘 ۴ 🕦 1 😘

۲۱ 🖈 هر بیگانهخواری که در پی خروج مونوسیت از خون و تغییر شکل آن حاصل میشود ....

درون رگهای بدن انسان بالغ یافت نمیشود.

می تواند در گرههای لنفی حضور داشته باشد. توسط اینترفرون نوع دو فعال میشود. 🙌 در کبد، گویچههای قرمز مرده را پاکسازی میکند.

در رابطه با یاختههایی که بهطور مستقیم بلافاصله از تقسیم لنفوسیتهای Bتولید میشوند، چند مورد صحیح است؟ $\chi \gamma \gamma$

۳ 💬

الف) گروهی از این یاختهها، توانایی تولید یک نوع مولکول پادتن را دارند.

ب) همهٔ این یاختهها، دارای هستهٔ گرد در قسمت مرکزی خود هستند. ج) همهٔ این یاختهها، دارای گیرندههایی برای اتصال به پادگن هستند.

د) گروهی از این یاختهها، اندازهٔ بزرگتری نسبت به لنفوسیت B اولیه دارند.

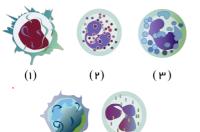
پلاسموسیتها ...... لنفوسیتهای T کشنده T

همانند – برای تولید سرم مورد استفاده قرار می گیرند. برخلاف - به یاختهٔ هدف خود متصل میشوند.

برخلاف - در مقابله با آنتی ژنهای محلول نقش دارند.

۲۴ 🖈 در رابطه با یاختههای دستگاه ایمنی در بدن انسان، کدام عبارت جملهٔ زیر را به نادرستی تکمیل میکند؟

«ياختهٔ شمارهٔ ...... همانند ياختهٔ شمارهٔ ....»

۴ 🕦

همانند - بهطور مستقیم از تکثیر یاختههای قبل از خود ایجاد شدهاند.

۱ ۵ – ۱ در مقابله با انواع مختلفی از عوامل بیگانه نقش دارد.

۳۰ ۲ – ۳ در ترشح مواد در پاسخ به گروهی از عوامل بیگانه نشی

۴ – ۵ توانایی تغییر شکل برای عبور از بین سلولهای پوشش

چند مورد، دربارهٔ همهٔ یاختههایی درست است که در یک فرد مبتلا به سرطان ناشی از ابتلا به ویروس HIV، اینترفرون ترشح میکنند؟

- الف) عوامل غير خودي را بهطور اختصاصي شناسايي مي كنند.
- ب) از یاختههای بنیادی لنفوئیدی در مغز استخوان تولید میشوند.
- ج) پروتئینهای مترشحه از آنها میتواند بر یاختههای سالم اثر کند.
- د) دارای ریز کیسههای حاوی پرفورین و مولکولهای آنزیمی میباشند.

۴ مورد	۳ مورد ۳ مورد	۲ مورد	۱ مورد
-75-1	-77-1	-75-1	1

- ۴۶ بهطور معمول در دومین خط ایمنی بدن انسان .... می تواند ....
- ک گویچهٔ سفید با هستههای دمبلی محتویات دانههای خود را روی لارو یک انگل بریزد.
- نوعی پروتئین محلول در خون به کمک سایر پروتئینها بیگانهخواری میکروب را تسهیل کند.

📦 نوعی لنفوسیت موَّثر در ایمنی غیراختصاصی – با ترشح انواعی از آنزیمها، باعث مرگ برنامه ریزی شده در یاخته شود.

- ᢇ هر یاختهٔ مشابه با سلول کشفشده در آزمایش مچنیکوف- به منظور عبور از دیوارهٔ مویرگهای خونی تغییر شکل پیدا کند.
- ۲۷ چند مورد دربارهٔ هر یاختهٔ سفید خونی دانه دار که مواد دفاعی زیادی حمل نمی کند و چابک میباشد، صحیح است؟
- ۲۷ ﴿ چند مورد دربارهٔ هر یاختهٔ سفید خونی دانهدار که مواد دفاعی زیادی حمل نمیکند و چابک میباشد، صحیح است: الف: اندازهٔ بزرگتری نسبت به یاختههای اصلی ایمنی بدن انسان دارد.
  - ب: برای تولیدشدن در مغز استخوان، نیازمند وجود ویتامین $B_{
    m 1Y}$ میباشد.
  - ج: برای عبور از دیوارهٔ مویرگهای خونی، شکل سلول و هستهٔ خود را تغییر میدهد.
  - د: در هستههای چند قسمتی خود، دارای ژن(های) لازم برای ساخت پرفورین میباشد.
- r (P)
- ۲۸ € کدام گزینه دربارهٔ هر یاختهای در پاسخ التهابی که با تولید پیکهای شیمیایی در فراخواندن گویچههای سفید خون نقش دارد، درست ست؟
  - آن تغییر شکل گروهی از گویچههای سفید، درون بافتها ایجاد میشوند. 📦 تحت تأثیر پروتئینهای اینترفرون نوع دو، فعال میشوند.
    - در طی حیات، DNA هستهای خود را دوبرابر میکنند. $oldsymbol{\mathbb{R}}$ تحت $\mathbb{R}$ تحت اثیر نوع پیک شیمیایی قرار دارند.
      - ۲۹ کدام گزینه در ارتباط با همهٔ پادتنهای موجود در بدن یک انسان سالم و بالغ بهدرستی بیان شده است؟
  - و ناقد توانایی اتصال به بیش از یک نوع یاخته میباشند. و به طور مستقیم توسط یاختههایی با هستهٔ مرکزی تولید میشوند.
    - 📦 دارای بیش از یک جایگاه برای اتصال به آنتیژن(ها) هستند.

  - - خنوعی هورمون یا ناقل عصبی محسوب میشود. $\star$ قطعاً توسط یاختههای بافت ماهیچهای تولید نمیشود. $\star$
  - * برای فعالیت خود به گیرندههای اختصاصی سطح غشا متصل * قطعاً برای آزادشدن از سلول سازندهٔ خود نیازمند مصرف انرژی زیستی میشود.
    - r (r) r (r) r

آ گزینه ۲ صورت سوال مربوط به ائوزینوفیلها است.

گزینهٔ (۱): طبق شکل روبه رو، ائوزینوفیل ها دارای هستهٔ دو قسمتی دمبلی شکل و دانه های روشن درشت نه ریز در سیتوپلاسم خود هستند.

گزینهٔ (۲): ائوزینوفیلها در برخورد با عوامل بیگانه بزرگ مثل کرمهای انگل، نقش دارند. در این رابطه محتویات دانههای خود را با برونرانی بر روی عامل بیگانه میریزند. در برونرانی مساحت غشاء یاخته افزایش مییابد. اما نوتروفیلها، بیگانهخواری انجام میدهند و بیگانهخواری با کاهش مساحت غشاء همراه است.

گزینهٔ (۳): ائوزینوفیل ها، هیستامین ترشح نمی کنند.

گزینهٔ (۴): ائوزینوفیل ها می توانند از طریق تراگذری از دیوارهٔ مویرگ های خونی عبور کنند. اما برای مبارزه با کرم های انگل، بیگانه خواری انجام نمی دهند.

۲ گزینه ۴ لنفوسیتهای B پادگن (آنتیژن) را شناسایی کردند در نهایت دو نوع یاخته را ایجاد می کنند. دو نوع یاخته، ۱) یاختهٔ پادتنساز و ۲) یاختهٔ خاطره ایجاد می گردند. هر دو نوع یاخته فاقد توانایی بیگانهخواری عامل خارجی هستند، اما هستهٔ یاختهٔ پادتن ساز در مرکز قرار ندارد.

بررسی سایر گزینهها:

گزینهٔ (۱): یاختهٔ پادتنساز، گیرندهٔ آنتی ژنی ندارد.

گزینهٔ (۲): یاختههای خاطره، طول عمر بیشتری نسبت به یاختهٔ لنفوسیت عمل کننده دارند. یاختههای خاطره که پدید میآیند تا مدتها در خون باقی میمانند.

گزینهٔ (۳): یاختهٔ پادتنساز با ترشح پادتن، سبب خنثیسازی آنتیژن میکروب میشود. فعالیت پادتنها، میتواند در نهایت باعث افزایش (تشدید) فعالیت یاختههای درشتخوار شود.

🌋 گزینه ۳ بررسی گزینهها:

گزینهٔ د۱›: یاختهٔ دندریتی پس از فاگوسیتوز کردن آنتیژن، قسمتهایی از آن را در سطح خود قرار میدهد. سپس به نزدیکترین گرهٔ لنفی رفته و آن را به لنفوسیتها ارائه میکند. به این ترتیب لنفوسیت فعال میشود.

گزینهٔ ۲۰: اولین برخورد لنفوسیت خاطره در واقع دومین برخورد با آنتی ژن محسوب می شود. در برخورد دوم پاسخ ایمنی سریع تر بوده و در هفتهٔ اول نیز مشاهده می شود.

گزینهٔ ۳۰: لنفوسیت T کشنده پس از اتصال به یاختهٔ هدف، پرفورین و آنزیم مربوط به ‹مرگ برنامهریزیشده› آزاد میکند. دقت کنید که بافت مردگی با مرگ برنامهریزی شده متفاوت است.

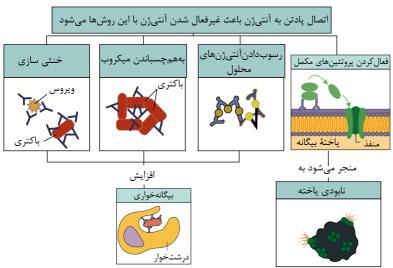
گزینهٔ ۴۰: دقت کنید چه در برخورد اول و چه در برخورد دوم ، پادتن تولید می شود؛ اما مقدار آن در هر مرحله متفاوت است.

گزینه ۲ پادتنها مولکولهایی Y شکل و از جنس پروتئیناند – هر پادتن دو جایگاه برای اتصال به آنتیژن دارد. Y بررسی سایر گزینهها:

. گزینهٔ ۱) پادتن توسط یاختههای پادتن ساز و یا توسط لنفوسیت B ترشح میشود

گزینهٔ ۳) پادتن آنتیژن را به روشهایی که در شکل زیر نشان داده شده است بیاثر یا نابود میکند.

گزینهٔ ۴) اتصال پادتن به آنتیژن با روشهای متنوعی باعث غیرفعال شدن آنتیژن میشود. یعنی هر پادتن الزاماً مربوط به آنتیژن محلول نیست و الزاماً باعث رسوب دادن آن نمیشود.

۵ گزینه ۴ یاختههای حاصل از تغییر منوسیتها، شامل ماکروفاژها و یاختههای دارینهای است که هر دو در گرههای لنفی بدن یافت میشوند.

بررسی سایر گزینهها:

گزینهٔ (۱): یاختهٔ کشنده طبیعی و لنفوسیت T کشنده، با ترشح پرفورین سبب ایجاد منافذی در غشای یاختهٔ ناسالم خودی (مانند یاختههای سرطانی و آلوده به ویروس نه غشای عامل بیماریزا) می گردند.

گزینهٔ (۲): یاختههای پادتنساز، در سطح غشای خود گیرندههای آنتیژنی نکاره و نمیتوانند یاختهٔ خاطره ایجاد کنند. لنفوسیت B فعال شده میتوانند منشاء یاختههای خاطره باشند (در اولین برخورد با آنتیژن) و یا یاختههای خاطره قبلی با میتوز میتوانند یاخترهای طرحها از در برخوردهای بعدی با آنتیژن)

گزینهٔ (۳): ماکروفاژها، برای مثال بیگانهخوارهایی هستند که فاقد توانایی دیاپدر (ترکدری) هستند

🔥 گزینه ۳ منظور سؤال، یاختههای لنفوسیت اختصاصی است. زیرا گیرندهٔ آنتی ژنی صرفاً مخصوص لنفوسیتهای B و T می باشد.

ررسی موارد:

مورد اول) این مورد فقط برای لنفوسیتهای T صادق است. (نادرست)

مورد دوم) لنفوسیتهای B و T جز ایمنی اختصاصی هستند و یاختهٔ کشندهٔ طبیعی فاقد گیرندهٔ آنتی π نی است. (درست)

مورد سوم) همهٔ این یاختهها منشأ لنفوئیدی دارند. (درست)

مورد چهارم) این مورد تعریف دفاع اختصاصی است و برای این یاختهها صحیح است. (درست)

و گزینه ۲ منظور سؤال پرفورین و آنزیمهای مؤثر در مرگ یاختهای است. پرفورین و آنزیم القاکنندهٔ مرگ یاختهای توسط یاختههای لنفوسیت T کشنده و یاختهٔ کشندهٔ طبیعی تولید میشود که سالم هستند، اما اینترفرون نوع یک توسط یاختههای آلوده به ویروس ترشح میشود.

بررسی گزینهها:

گزینهٔ ۱۰: پروتئین مکمل در مبارزه با عوامل ویروسی نقش ندارد، بلکه با عوامل بیماریزای زنده و غشادار مبارزه میکند.

گزینههای ۲۰ و ۱۳۰ پرفورین و آنزیم القاکنندهٔ مرگ یاختهای در مبارزه با یاختههای سرطانی (یاختههای زندهٔ بدن) مؤثر هستند.

گزینهٔ ۴۰: اینتر فرون نوع یک نوعی پیک شیمیایی محسوب میشود.

ه ای گزینه ۲ مچنیکوف خردههای ریزی از خارهای گل رز را به زیر پوست لاروی (نه روی آن) وارد کرد و مشتاقانه منتظر ماند. او درست حدس زده بود. تا صبح فردا، این یاختههای آمیبیشکل، اثری از خردهها باقی نگذاشته بودند. مچنیکوف این یاختهها را بیگانهخوار نامید.

بررسی سایر گزینهها:

گزینهٔ ۱) بیگانهخوارها در دومین خط دفاعی بدن انسان قرار دارند.

گزینهٔ ۳) یاختههایی که مچنیکوف مشاهده کرد، حرکات آمیبی شکل داشتند.

گزینهٔ ۴) بیگانهخوارهایی که مچنیکوف مشاهده کرد، بیگانهها را براساس ویژگیهای عمومی شناسایی کرده و آنها را میخوردند.

۱۱ 📌 گزینه ۴ منظور سؤال نوتروفیلها میباشد. این سلولها توانایی تراگذری دارند، این یاختهها بعد از تولید در مغز استخوان، از دیوارهٔ مویرگهای ناپیوسته بدون تغییر شکل عبور میکنند و به خون وارد میشوند.

بررسی سایر گزینهها:

گزینهٔ ۱) نوتروفیلها مواد دفاعی با خود حمل میکنند، اما مقدار این مواد دفاعی زیاد نیست.

گزینهٔ ۲) در طی پاسخ التهابی میتوانند تحت تأثیر این یاختهها برای تولیدشدن در مغز استخوان نیازمند ویتامینهای فولیکاسید و ۱۲ و میباشند، زیرا این دو ویتامین برای انجام تقسیمات یاختهای ضروری هستند. برخی پیکهای شیمیایی، دیاپدز انجام داده و به درون بافت وارد شوند.

گزینهٔ ۳) منشأ یاختههای نوتروفیل (گلبول سفید دانهدار) از یاختههای میلوئیدی است.

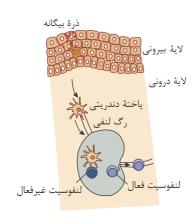
۲ کی دندریتی ای یاختههای حاصل از تغییر مونوسیتها، درشتخوارها (ماکروفاژها) و یا یاختههای دارینهای (دندریتی) میباشند. از بین بردن یاختههای مردهٔ بافتها یا بقایای آنها فقط توسط درشتخوارها انجام میشود.

بررسی سایر گزینهها:

گزینهٔ ۲۰: این یاختهها هر دو مربوط به دفاع غیر اختصاصی هستند.

گزینهٔ ۳۰: با توجه به شکلهای زیر، درست است.

یاخته مرده توسط درشت خوار بیگانه خواری می شود .

گزینهٔ ۴۰،: هر دو جزء یاختههای بیگانهخوار دفاع غیراختصاصی محسوب میشوند.

۱۳ وگزینه ۴ در پی ورود باکتری کزاز به ناحیهٔ زخم در پوست انسان، خط دوم و سوم دفاعی میتواند پاسخ ایمنی ایجاد کند. در پاسخ به ورود کزاز در خط سوم دفاعی بدن، پادتن توسط یاختههای پادتنسازی تولید میشود. یاختهٔ پادتنساز هستهٔ کناری دارد.

بررسی سایر گزینهها:

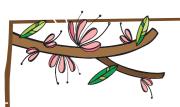
گزینهٔ دا : در شتخوارها (ماکروفاژ) و ماستوسیتها دو نوع بیگانهخوار بافتی هستند که در پاسخ التهابی حضور دارند.

گزینهٔ ۲۰: پادتنها با روشهای مختلف موجب افزایش بیگانهخواری درشتخوارها میشوند. همچنین با فعال کردن پروتئینهای مکمل موجب نابودی یاخته و درنهایت افزایش بیگانهخواری توسط درشتخوارها میشوند.

گزینهٔ ۳۰: چون عامل مهاجم واردشده به بدن ویروس نمیباشد، بنابراین اینترفرون نوع یک از یاختههای آسیبدیده ترشح نمیشود. اینترفرون نوع دو توسط یاختهٔ کشندهٔ طبیعی و

لنفوسیتهای T ترشح میشود. ۱۴ 🍕 گزینه ۲ 🌣 موارد ب، ج و د صحیح هستند.

زیست یازدهم درس 5

- ب) نوتر فیل ها دارای یک هستهٔ سه قسمتی هستند نه هسته های سه قسمتی.
- ج) ممکن است پروتئین مکمل به پادتن سطح میکروب برخورد و فعال شود. در مواردی نیز در پاسخ التهابی باکتری وجود ندارد.
- د) درشتخوارهای موجود در بافت آسیب دیده، اولین یاختههایی هستند که وارد عمل میشوند نه درشت خوارهای گرههای لنفی
- B کنینه ۴ کنفوسیتهای B در دو محل اصلی گیرنده سطحی می سازند: یکی هنگام بلوغ در مغز قرمز استخوان و یکی پس از برخورد با آنتی ژن، که موجب تولید لنفوسیت B جدید و خاطره، پادتن ساز و پادتن می شود. در مورد دوم، تولید پادتن می تواند باعث تسهیل فاگوسیتوز شود.

بررسی سایر گزینهها:

- گزینهٔ (۱): پادتنها، عوامل بیماریزا را به طور مستقیم از بین نمی برند.
- گزینهٔ (Υ) : در خطوط دفاع غیر اختصاصی (منظور هر دو خط دفاعی است نه یک خط) گلبولهای قرمز و لنفوسیت های B و T شرکت ندارند.
  - گزینهٔ (۳): خروج نوتروفیلها از رگ، تراگذاری است نه اگزوسیتوز.
- ۱۷ گزینه ۴ گویچه های سفید و قرمز بعد از تولید در مغز استخوان برای ورود به خون از بین یاخته های پوششی عبور می کنند.

الف. گویچه های سفید، علاوه بر تولید در مغز قرمز استخوان در اندام های لنفی نیز در اثر تکثیر لنفوسیت های قبلی تولید می شوند.

- ب. گویچه های قرمز وارد خون می شوند. شکل مقابل خروج یاخته از خون را نشان می دهد.
  - ج. گویچه های قرمز تحت تاثیر مواد شیمیایی قرار نمی گیرند.
    - د. گویچههای قرمز هسته ندارند.
- ۱۸ 🕏 گزینه ۲ 🔵 منظور از گلبول سفید با هستهی چندقسمتی همان نوتروفیل است. تا این جا این گزینه درست است اما کلمهی خطوط باعث اشتباه شدن آن میشود. نوتروفیلها در خط اول دفاع غیراختصاصی دخالت ندارند.

بررسی موارد در سایر گزینهها:

گزینهٔ (۱): لنفوسیتها، پادتن و پرفورین مصداق گلبولهای سفید و پروتئینها در دفاع اختصاصیاند و فاگوسیتها پروتئینهای مکمل و اینترفرون مصداق گلبولهای سفید و پروتئینها در دفاع غیراختصاصی هستند.

گزینهٔ (۳): پروتئینهای مکمل در از بین بردن یاختهٔ مهاجم نقش دارند، در صورتی که یاختهٔ سرطانی سلول مهاجم نیست.

گزینهٔ (۴): گیرندههای آنتیژن همواره پروتئینی (یک گروه از پلیمرهای سلول) هستند.

- 19 گزینه ۴ ۱. بیگانه خواری توسط بیگانه خوارهایی که قبلاً در محل مستقر بودهاند، مانند ماکروفاژهای مستقر در بافت شروع می شود.
  - ۲. قبل از تراگذری، هیستامین سبب گشادی رگ و در نتیجه خروج بیش تر خوناب می شود.
  - ۳. قبل از تراگذری، بیگانه خوارهای بافتی و یاختههای مویرگی شروع به ترشح پیک شیمیایی می کنند.
    - ۴. پس از تراگذری مونوسیتها به ماکروفاژها تغییر می کنند.
  - ۲۰ گزینه ۱ لنفوسیت ها، هستهٔ تکی گرد یا بیضی دارند. این یاخته ها میان یاخته بدون دانه دارند.

بررسی موارد:

مورد اول: نادرست، لنفوسیتهای B نقش شناسایی آنتیژن را دارند و در فعالسازی ماکروفاژ نقشی ندارند و پلاسوسیتها با ترشح پادتن و لنفوسیتهای T با ترشح اینترفرون نوع ۲ در فعالسازی ماکروفاژ نقش دارند.

مورد دوم: نادرست، برای لنفوسیتهای نابالغ و یاخته کشنده طبیعی صحیح نیست. از طرفی همهٔ لنفوسیتهای T و T نیز در گرههای لنفی نمی باشند

مورد سوم: درست، همهٔ لنفوسیتها هسته درشت و میان یاختهٔ اندکی دارند. این یاخته ها نسبت به سایر گویچههای سفید، اندازه کوچکتری دارند.

مورد چهارم: نادرست، گیرندههای آنتیژن برای لنفوسیتهای شرکت کننده در دفاع اختصاصی هستند و بهعنوان مثال برای سلولهای کشندهٔ طبیعی صدق نمیکنند.

۲۱ 🖈 گزینه ۲

مونوسیتها پس از خروج خون به درشتخوارها و یا یاختههای دندریتی تبدیل میشوند. درشتخوارها و یاختههای دارینهای میتوانند در گرههای لنفی بدن قرار داشته باشند. بررسی سایر گزینهها:

گزینهٔ (۱): یاختههای دندریتی (دارینهای) علاوه بر بیگانهخواری، قسمتهایی از میکروب را در سطح خود قرار میدهند و سپس از طریق "رگهای لنفی" خود را به گرههای لنفاوی نزدیک

گزینهٔ (۳): یکی از وظایف درشتخوارها این است که در کبد و طحال، گویچههای قرمز مرده را پاکسازی میکنند.

گزینهٔ (۴):اینترفرون نوع دو از یاختههای کشندهٔ طبیعی و لنفوسیتهای T ترشح میشود و درشتخوارها را فعال میکند. گزینهٔ ۳ و ۴ "فقط" در مورد درشتخوارها صادق است.

🟋 گزینه ۲۰ یاختههایی که بهطور مستقیم از تقسیم لنفوسیتهای B تولید شدهاند، در شکل مقابل نشان داده شدهاند. (یاختههایی که درون کادر قرار گرفته)

۲۳ 🗴 گزینه ۳

پادتنهای ترشحشده از پلاسموسیتها به آنتیژنهای محلول متصل و با آنها مبارزه میکنند.

لنفوسیتهای T کشنده با یاختههای آلوده به ویروس، یاختههای سرطانی و سلولهای بخش پیوند شده

مبارزه می کنند.

بررسی سایر گزینهها:

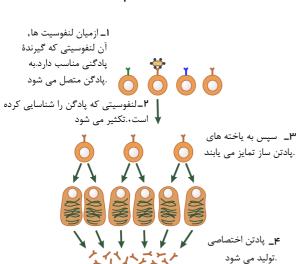
گزینهٔ د ۱۱: پلاسموسیتها به یاختههای هدف متصل نمیشوند.

این یاختهها با ترشح پادتن با عوامل بیگانه مقابله میکنند.

گزینهٔ ۲۰: از پادتنهای ترشحشده از پلاسموسیتها برای تولید سرم استفاده میشود.

گزینهٔ ۴۰: پلاسموسیتها از تقسیم سلولهای قبل از خود به وجود نمی آیند.

این یاختهها از تمایز سلولهای قبل از خود بهوجود می آیند.

۲۴ 🖈 گزینه ۴

۱: مونوسیت ۲: ائوزینوفیل ۳: بازوفیل ۴: لنفوسیت ۵: نوتروفیل

لنفوسیتها توانایی بیگانهخواری ندارند.

بررسی سایر گزینهها:

گزینهٔ ۱) هر دو نوع یاختهٔ موردنظر در دفاع غیراختصاصی نقش دارند. پس با انواعی از یاختههای بیگانه مقابله میکنند.

گزینهٔ ۲) ائوزینوفیلها با ترشح محتویات دانههای خود بر روی عوامل بیگانهٔ بزرگ مانند انگلها و بازوفیلها با ترشح هیستامین در پاسخ به گروهی از عوامل بیگانه نقش دارند. هیستامین در پاسخ التهابی سبب گشادی رگ و در حساسیتها سبب ایجاد عوارض آلرژی میشود.

گزینهٔ ۳) همهٔ گویچههای سفید توانایی دیاپدز دارند.

۲۵ 🕏 گزینه ۱ 📗 تنها مورد (ج) صحیح است.

در یک فرد مبتلا به سرطان ناشی از ابتلا به ویروس HIV، لنفوسیتهای T کمککننده، اینترفرون ۱ و یاختههای کشندهٔ طبیعی و لنفوسیتهای T نیز اینترفرون نوع ۲ ترشح میکنند.

مورد الف) یکی از انواع روشهای دفاعی، اینترفرونها هستند که جز دومین خط دفاعی محسوب میشوند. (نادرست)

مورد ب) اگرچه لنفوسیتها از یاختههای بنیادی لنفوئیدی مغز استخوان منشأ می گیرند، اما همهٔ آنها در مغز استخوان تولید نمیشوند. (نادرست)

مورد ج) اینترفرون نوع ۱ هم بر یاختههای سالم و هم آلوده اثر میکند و اینترفرون نوع ۲ نیز بر روی یاختههای درشتخوار که سالم هستند اثر کرده و آنها را فعال میکنند. (درست)

مورد د) یاختههای کشندهٔ طبیعی دارای ریز کیسههای حاوی پرفورین و مولکولهای آنزیمی هستند و لنفوسیت T کمککنندهٔ فاقد ریز کیسههای حاوی پرفورین است. (نادرست)

蹇 📝 گزینه ۲ 🕟 پروتئینهای مکمل در خوناب محلول هستند. این پروتئینها پس از برخورد با میکروبها فعال شده و به کمک یکدیگر منافذی در غشای عامل بیگانه ایجاد میکنند. علاوه بر آن، قرار گرفتن پروتئینهای مکمل روی میکروب، باعث میشود که بیگانهخواری آن آسان تر انجام شود.

بررسی سایر گزینهها:

گزینهٔ ۱) ائوزینوفیل نوعی گویچهٔ سفید با هستهٔ دمبلی است (نه هستهها)

گزینهٔ ۳) مچنیکوف یاختههای بیگانهخوار را کشف کرد. یاختههای بیگانهخوار، شامل درشتخوارها، ماستوسیتها، و دارینهایها هستند. مثلاً درشتخوارها (ماکروفاژها) در درون مویرگهای خونی یافت نمیشود و توانایی دیاپدز برای عبور از دیوارهٔ این رگها را ندارد.

گزینهٔ ۴) لنفوسیتهای کشندهٔ طبیعی یک نوع آنزیم ترشح میکنند نه انواعی از آنزیمها.

۲۷ گزینه ۳ موارد «الف»، «ب» و دج» درست هستند.

نوتروفیلها مواد دفاعی زیادی حمل نمی کنند و چابک هستند.

مورد الف: اندازهٔ نوتروفیلها نسبت به بقیهٔ یاختههای اصلی ایمنی بدن یعنی لنفوسیتها بزرگتر است.

مورد ب: فولیکاسید برای تکثیر طبیعی یاختهها بهویژه در مغز استخوان لازم است. ویتامین B۱۲ نیز برای کارکرد صحیح فولیکاسید لازم است.

مورد ج: منظور گزینه عمل دیاپدز است. نوتروفیلها دیاپدز دارند.

مورد د: نوتروفیلها دارای یک هستهٔ چندقسمتی هستند نه چندهسته. در هستهٔ همهٔ یاختههای انسان ژنهای لازم برای ساخت پرفورین وجود دارد.

۲۸ 🖈 گزینه ۴ منظور از صورت سؤال یاختههای دیوارهٔ مویرگها و ماکروفاژها است.

یاختههای دیوارهٔ مویرگها تحت تأثیر هیستامین ترشحشده از ماستوسیتها، یعنی نوعی پیک کوتاهبرد و ماکروفاژها تحت تأثیر اینترفرون نوع ۲ قرار می گیرند. بررسی سایر گزینهها:

گزینههای ۱۰ و ۲۰: برای یاختههای دیوارهٔ مویرگ درست نیست.

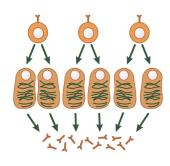
گزینهٔ ۳۰: درشتخوارها توانایی تقسیم سلولی ندارند.

گزینهٔ ۲۰: هستهٔ یاختههای پادتنساز در مرکز آنها قرار ندارد.

گزینهٔ ۴۰: پادتنها علاوه بر آنتی ژنهای موجود در خون، به آنتی ژنهای موجود در مایعات بین سلولی و لنف نیز متصل می شوند.

۳۵ گزینه ۴ در بدن انسان علاوه بر هورمونها، ناقلهای عصبی، پیکهای شیمیایی التهاب و ... ترکیبات دیگری مانند کربن دیاکسید، در سلولهای بدن تولید میشوند و بر روی فعالیت یاختههای دیگر مانند یاختههای بندارههای مویرگی اثر میگذارند. کربن دیاکسید از جمله مواد گشادکننده رگی است که با تأثیر بر ماهیچههای صاف دیوارهٔ رگها، سرخرگهای کوچک را گشاد و بندارههای مویرگی را باز میکند.

بررسی موارد:

مورد اول) دیاکسید کربن، نه هورمون است و نه ناقل عصبی.

مورد دوم) کربن دیاکسید توسط یاختههای بافت ماهیچهای نیز می تواند تولید شود.

مورد سوم) این مورد برای گروهی از هورمونها که درون سلول دارای گیرنده هستند، صادق نیست. گیرندهٔ گروهی از هورمونها در درون سلول قرار دارد.

مورد چهارم) برای آزادشدن کربن دیاکسید از سلولها (انتشار) انرژی زیستی مصرف نمیشود.

